

NOTAT

Høringsnotat vedrørende udkast til lovforslag om Planklagenævnet

1. Indledning

Med lovforslaget etableres et nyt klagesystem på planområdet. Lovforslaget fastlægger rammerne for Planklagenævnets virke og sammensætning.

Forslaget blev sendt i høring den 19. august 2016 med høringsfrist den 16. september 2016 hos en bred kreds af myndigheder, organisationer m.v. Der er modtaget 43 høringssvar, hvoraf 28 myndigheder, organisationer mv. har haft bemærkninger til lovforslaget. KLs høringssvar er pt. fremsendt med forbehold for kommende politisk behandling.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovdokumentet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse høringssvar har givet anledning til redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne. Disse ændrer ikke ved substansen i det pågældende forslag og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

Høringen viser overordnet set, at en række organisationer og kommuner finder det positivt, at der etableres et nyt selvstændigt planklagenævn, imens en række andre organisationer og kommuner er bekymrede for eller imod etableringen af et nyt, selvstændigt planklagenævn.

Arkitektforeningen, Dansk Erhverv (DE), Dansk Akvakultur og Landbrug & Fødevarer (L & F) er positive over for etablering af Planklagenævnet. L & F anfører, at det vil medføre mere nuancerede afgørelser i plansager. DE anfører, at en effektiv, professionel og faglig stærk klageinstans på planområdet er væsentlig for at sikre en god proces for klagesagerne.

Danmarks Naturfredningsforening (DN), Foreningen af Byplanlæggere og De Samvirkende Købmænd (DSK) er kritiske overfor etableringen af Planklagenævnet. Foreningen af Byplanlæggere mener, at helhedssynet på arealanvendelsen vil blive indsnævret med Planklagenævnet. DSK mener, at klagesystemets opgave er at foretage en juridisk vurdering uden skelen til vækstfremmende eller politiske hensyn. Århus Kommune og DN mener, at klager, som vedrører både fx miljøvurderingsloven og planloven, bør behandles af samme nævn.

Kommentar

Det fremgår af aftalen mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet fra juni 2016, at der skal etableres et nyt klagesystem på planområdet, som skal afspejle en bedre balance mellem hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur og miljø. Derfor nedlægges det nuværende Natur- og Miljøklagenævn, og der etableres et nyt klagenævn på planområdet med et selvstændigt fagligt miljø omkring fysisk planlægning.

Det nye Planklagenævn skal underbygge, at afgørelser i klagesager på planområdet fremover baseres på en afvejning af hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur og miljø, og dermed underbygge moderniseringen af planloven.

Det fremgår desuden af aftalen, at de to nye klagenævne på henholdsvis planområdet og miljø- og fødevareområdet etableres sammen med en række andre statslige klagenævne i Nævnenes Hus i Viborg. Hensigten med etableringen af Nævnenes Hus er at skabe en fælles indgang for klagesager og et stærkt fagligt juridisk miljø omkring klagesagsbehandling, der på sigt kan bidrage til en bedre og mere effektiv sagsbehandling i de forskellige nævne, herunder i situationer, hvor der klages over flere forskellige afgørelser hos forskellige nævne.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringsvarene vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- 3.1. Nævnets sammensætning
- 3.2. Klageadgang og prøvelse
- 3.3. Klagegebyr
- 3.4. Nævnets sagsbehandling
- 3.5. Sagsbehandlingstid
- 3.6. Lovforslagets konsekvenser

3.1. Nævnets sammensætning

Sagkyndige medlemmer

L & F er positive overfor, at nævnet blandt andet kommer til at bestå af medlemmer med viden om og indsigt i vækst og erhvervsudvikling og henviser til, at det vil være med til at sikre en bedre balance mellem vækst og miljøbeskyttelse.

Dansk Akvakultur finder det positivt, at det nye klagenævn vil være et kombinationsnævn, så alle nuancer i en sag kan blive belyst.

DSK finder det betænkeligt, at de sagkyndige medlemmer udpeges af erhvervs- og vækstministeren, og at klagesystemet skal afspejle en bedre balance mellem hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur og miljø. DSK frygter, at der vil ske en politisering af afgørelserne på bekostning af en faglig, juridisk vurdering og en sammenblanding af den udøvende og dømmende magt.

DN mener ikke, at planlovens formål berettiger til, at vækst og erhverv tillægges dobbelt så mange repræsentanter som de øvrige sagkyndige interesser.

Friluftsrådet og DIF ønsker desuden, at der udpeges sagkyndige medlemmer, der har erfaring med at kombinere vækstudvikling og hensynsfuld planlægning for naturarealer, i stedet for medlemmer, der har rødder i enten vækst- eller naturforhold. Friluftsrådet henviser til arbejdet i Collective Impact, som arbejder efter et multifunktionelt perspektiv.

Foreningen af Byplanlæggere vurderer, at nævnssammensætningen vil medføre at planlægningen kommer til at understøtte vækst og i mindre grad regulere vækst under varetagelse af de øvrige hensyn.

Københavns Kommune tilslutter sig, at de sagkyndige medlemmer skal udpeges i kraft af deres personlige kompetencer og ikke i kraft af deres ansættelsesforhold for at sikre nævnets uafhængighed.

DN foreslår, at det indføres i lovforslaget, at de sagkyndige medlemmer skal udøve deres hverv upartisk og ikke må modtage instrukser om udførelsen af hvervet.

Medlem vedr. fysisk planlægning

Arkitektforeningen ønsker, at ministerens udpegning af et medlem med viden om fysisk planlægning skal ske på baggrund af en forudgående indstilling fra relevante organisationer. Arkitektforeningen anfører, at planfagligheden ikke må tilsidesættes eller underordnes hensyn til vækst og erhvervsudvikling.

Medlem vedr. vækst og erhvervsudvikling

L & F opfordrer til, at der udpeges et yderligere medlem med viden og vækst og erhvervsudvikling. Dansk Akvakultur ønsker at indstille medlemmet med viden om vækst og erhvervsudvikling.

Medlem vedr. kultur- og landskabsforhold

Bygherreforeningen foreslår, at der udpeges to medlemmer vedr. kultur- og landskabsforhold, så der udpeges én person inden for planlægning og byggefaglighed og én person inden for kultur-, frednings- og bevaringsforhold. Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur ønsker at deltage i indstillingen af medlemmet vedr. kultur- og landskabsforhold. DN foreslår,

at Danske Landskabsarkitekter eller Akademirådet skal indstille medlemmet.

Medlem vedr. natur- og miljø

Friluftsrådet og Dansk Idrætsforening (DIF) er bekymrede over, at der kun skal udpeges én person som sagkyndig på natur- og miljøområdet, og at denne person udpeges efter indstilling fra DN. Dansk Akvakultur foreslår, at Ingeniørforeningen skal være med til at indstille medlemmet. Dansk Land- og Strandjagt foreslår, at DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi ved Aarhus Universitet skal indstille medlemmet i stedet for DN.

Kommentarer

Planklagenævnets sagkyndige medlemmer skal underbygge et styrket fokus på saglighed og objektivitet. Det vil give mulighed for at fokusere skarpt på planområdet og løbende styrke nævnets planfaglighed.

De sagkyndige medlemmer skal udover planfaglighed dække de øvrige fagområder, der er mest relevante for klagesager på planområdet. Det vurderes at være konkret faglighed omkring fysisk planlægning, vækst og erhvervsudvikling, kultur- og landskabsforhold og natur- og miljøforhold.

Det vurderes mest hensigtsmæssigt, at medlemmerne udpeges af den ansvarlige minister, så der sikres en helhedsorienteret tilgang til nedsættelsen af nævnet. Det svarer til, hvad der i dag gælder for sagkyndige medlemmer af Natur- og Miljøklagenævnet.

Det vurderes, at Planklagenævnet med de foreslåede sagkyndige medlemmer, der indstilles af de foreslåede organisationer m.v., får en sammensætning, der samlet set vil være godt rustet til at underbygge den nye balance mellem hensyn til vækst og udvikling og hensyn til natur og miljø på planområdet.

Planklagenævnet skal være uafhængigt, og det fremgår af lovbemærkningerne, at nævnsmedlemmerne skal være uafhængige. De sagkyndige medlemmer udpeges derfor i kraft af deres personlige egenskaber og kompetencer og ikke i kraft af deres ansættelsesforhold eller særinteresser.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at nævnets sammensætning af sagkyndige medlemmer bør opretholdes uændret i lovforslaget, men at nævnsmedlemmernes uafhængighed med fordel kan præciseres i lovteksten.

Læge medlemmer

Advokatrådet anfører, at inddragelsen af nuværende og tidligere medlemmer af Folketinget (læge medlemmer) indebærer en sammenblanding af uøvede, dømmende og lovgivende magt.

Friluftsrådet, DIF og DN er bekymrede over, at der ikke er flere end fire læge medlemmer i Planklagenævnet og ønsker, at der udpeges syv læge medlemmer som i det nuværende Natur- og Miljøklagenævn for at sikre bred politisk repræsentation.

Danske Handicaporganisationer opfordrer til, at ét af de læge medlemmer skal besidde solidt kendskab til universelt design og tilgængelighed, så de internationale forpligtelser, der knytter sig til FN's Handicapkonvention, indgår i grundlaget for afgørelserne.

Kommentar

Med moderniseringen af planloven følger et behov for et nyt klagenævn på planområdet med en sammensætning, der afspejler en bedre balance mellem hensynet til vækst og udvikling over for hensynet til natur og miljø. Derfor nedlægges det nuværende Natur- og Miljøklagenævn, og der etableres et nyt Planklagenævn med et selvstændigt fagligt miljø omkring fysisk planlægning.

I dag har Natur- og Miljøklagenævnet en læg sammensætning, når det behandler klager på planområdet. Det vil sige, at klagesagerne på planområdet udelukkende afgøres af juridiske og læge medlemmer.

Planklagenævnet skal have et styrket fokus på planfaglighed og anden faglighed, der er særlig relevant for afgørelsen af sager på planområdet. Det underbygges af Planklagenævnets sagkyndige medlemmer. De sagkyndige medlemmer skal udover planfaglighed dække de øvrige fagområder, der er mest relevante for klagesager på planområdet. Derfor er der behov for fem sagkyndige medlemmer i nævnet, hvilket er uddybet nærmere ovenfor.

Det anerkendes samtidig, at der er behov for både juridiske og læge medlemmer i Planklagenævnet, hvorfor ordningen med juridiske og læge medlemmer, der kendes fra Natur- og Miljøklagenævnet, videreføres i en tilpasset version, så nævnet både har juridiske, læge og sagkyndige medlemmer.

De læge medlemmer vil på samme vis som i Natur- og Miljøklagenævnet kunne være medlemmer af Folketinget.

Planklagenævnet skal samtidig have en størrelse (et antal medlemmer), der gør nævnet funktionsdygtigt. Planklagenævnets antal af læge medlemmer (4) skal ses i lyset heraf. Det vurderes derfor, at Planklagenævnet med de foreslåede 11 medlemmer får en hensigtsmæssig størrelse og via sin sammensætning vil være godt rustet til at underbygge den nye balance mellem hensyn til vækst og udvikling og hensyn til natur og miljø på planområdet.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at lovforslaget sammensætning af læge medlemmer bør opretholdes uændret.

Suppleanter

DI, Dansk Akvakultur og Bygherreforeningen foreslår, at der gives mulighed for at udpege suppleanter for at undgå længere sagsbehandling som følge af eventuel sygdom, inhabilitet eller lign. Alternativt foreslår Bygherreforeningen, at nævnet skal kunne træffe beslutninger uden fuldtallighed.

Kommentar

Set i sammenhæng med reglerne om nævnets beslutningsdygtighed efter lovforslagets § 4, hvorefter det som udgangspunkt er et fuldtalligt nævn, der træffer beslutning, kan det være hensigtsmæssigt at have bestemmelser om suppleanter for at sikre et beslutningsdygtigt og effektivt nævn i tilfælde, hvor et medlem ikke kan deltage. På den måde kan det også sikres, at eventuelt forfald ikke får negativ indflydelse på sagsbehandlingstiden i Planklagenævnet.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at lovforslaget bør justeres, så der udpeges suppleanter for alle nævnets medlemmer.

3.2. Klageadgang og prøvelse**Klageadgang**

Advokatrådet, Arkitektforeningen, DE, DI, DN, DSK, Friluftsrådet og Retspolitisk Forening anfører, at klageadgangen bør skrives ind i loven i stedet for at blive fastlagt ved bekendtgørelse. DN og Friluftsrådet anfører, at klageadgangen og klageretten må antages at være så fundamental en rettighed, at reguleringen heraf bør ske ved lov. Arkitektforeningen og DSK anfører, at klageadgangen af retssikkerhedsmæssige grunde bør reguleres direkte i planloven.

Formændene for de fire nationalparkfonde mener, det er vigtigt at fastholde nationalparkfondenes klageadgang efter planloven.

Kommentarer

Med lovforslaget er der ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer i klageadgangen på planområdet. De foreslåede ændringer vedr. klageadgangen har alene teknisk karakter, idet en del af reguleringen flyttes fra lov til bekendtgørelse.

Med lovforslaget justeres klageadgangen i planlovens § 58, så klageadgangen fremover vil blive reguleret nærmere i en bekendtgørelse, jf. de foreslåede § 58, stk. 2 og 3. Det fremgår af lovbemærkningerne hertil, at erhvervs- og vækstministeren vil udstede en bekendtgørelse, der vil videreføre den gældende klageadgang på planområdet uændret. Det indebærer, at der for klager på planområdet ikke ændres på hvad, der kan påklages, hvem, der kan klage, og hvem, der har partsstatus.

Ministeriet har noteret, at flere høringsparter udtrykker bekymring over, at lovforslaget giver mulighed for at fastsætte administrative regler om, hvad der kan påklages, og hvem der kan klage, idet lovforslaget alene lovfæster

planlovens nuværende bestemmelse i § 58, stk. 1, nr. 1, hvorefter der kan klages over landzonetilladelser efter planlovens § 35, stk. 1.

Det bemærkes, at formålet med den foreslåede ændring er generelt at skabe en mere fleksibel regulering, hvor detailreguleringen foretages i bekendtgørelser, der i højere grad kan imødekomme fremtidige behov eller ønsker om justeringer.

Det anerkendes samtidig, at der på planområdet skal sikres en vid adgang til at klage, og at lovforslaget ikke bør skabe uhensigtsmæssig tvivl om klageadgangen på planområdet.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at lovforslaget bør justeres, så de gældende bestemmelser om klageadgang på planområdet videreføres uændret. Det vil samtidig sikre, at de fire nationalparkfondes klageadgang opretholdes.

Det er dog nødvendigt at foretage mindre konsekvensrettelser i planloven som følge af de nye regler om VVM, jf. lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering (VVM), hvorefter klager over VVM-afgørelser pr. 16. maj 2017 skal behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Opsættende virkning

Thisted Kommune anfører, at klager fremover ikke vil have opsættende virkning, med mindre det er fastsat i anden lovgivning. Da planlovens bestemmelser om opsættende virkning ophæves, vil klager over landzonetilladelser ikke mere have opsættende virkning. Thisted Kommune finder det uheldigt under henvisning til, at det kan føre til merarbejde i kommunerne, og ønsker at den opsættende virkning opretholdes for klager over landzonetilladelser.

L & F anfører, at lovforslaget er uklart mht. klagers opsættende virkning, og at det bør præciseres.

DN anfører, at regler om klagers opsættende virkning bør fremgå af lovgivningen og ikke fastsættes af ministeren ved bekendtgørelse. DN ønsker, at de nuværende regler for klagers opsættende virkning videreføres, herunder efter planlovens landzoneregler, og at listen over, hvilke særlige grunde, der kan være til, at en klage skal have opsættende virkning, udvides med omstændigheder, hvor der kan ske uoprettelig skade på fx natur eller kultur.

Kommentarer

Det er hensigten med lovforslaget at videreføre gældende ret angående klagers opsættende virkning på planområdet.

Det vurderes dog samtidig, at der bør tilstræbes en linje, hvor hovedlinjerne for reguleringen fastlægges ved lov, imens sagsbehandlingsregler og

reguleringen af mere tekniske spørgsmål vedr. klagesagerne fastsættes ved bekendtgørelse. Dermed kan reguleringen i højere grad imødekomme fremtidige behov for ændringer i tilrettelæggelsen af sagsbehandlingen på området.

Reglerne om opsættende virkning, der i dag findes i planloven, vil derfor blive videreført dels i loven og dels i en bekendtgørelse, der udstedes med hjemmel i loven .

Gældende ret om opsættende virkning af klager på planområdet videreføres derved med en mere énstrengt systematik.

Det vurderes, at lovforslagets regler om opsættende virkning bør justeres og præciseres, så det fremgår mere klart. Det kan ske ved at samle reglerne om opsættende virkning i lovforslagets § 7, så det fremgår klart heraf, at en klage kun har opsættende virkning i følgende situationer:

- *Når det er fastsat i eller i henhold til anden lovgivning, eller*
- *ministeren har fastsat generelle regler herom i henhold til loven, eller*
- *i tilfælde, hvor særlige grunde taler herfor, og Planklagenævnet beslutter det.*

Prøvelse

Hjørring Kommune udtrykker bekymring over, hvorvidt det er tanken med lovforslaget at udvide Planklagenævnets kompetence til at efterprøve kommunernes skønsmæssige afgørelser i videre omfang end det nuværende Natur- og Miljøklagenævn.

Dansk Akvakultur mener, at der bør fastsættes krav om, at der som hovedregel kun skal ske prøvelse af de forhold, der er klaget over, og at formanden skal orientere nævnet, hvis han træffer beslutning om fuld prøvelse.

Advokatsamfundet anfører, at det følger af den almindelige vejledningspligt samt af, at flertallet af nævnets brugere ikke er professionelle klagere, at nævnet bør strække sig langt for at afdække klagepunkter.

Arkitektforeningen bemærker, at det bør fremgå af lovforslagets bemærkninger, at nævnet altid skal begrunde sine beslutninger.

DI mener, at bemærkningerne er for kortfattede og opfordrer til, at styrelsen uddyber, hvilke hensyn og sagsgange, der vil søges fremmet med de regler, som efterfølgende skal udstedes af ministeren ved bekendtgørelse.

Dansk Akvakultur og DANVA foreslår, at der skal være mulighed for at tillade en specialists indtræden i en sag.

Kommentarer

Med lovforslaget videreføres gældende ret for, i hvilket omfang kommunens afgørelser på planområdet kan efterprøves.

Planklagenævnet vil være omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningslovens almindelige pligt til at få en sag tilstrækkeligt oplyst (officialmaksimen), vejledningspligten og pligten til at begrunde afgørelser. Det vil være muligt at lade eventuelle ekspertudtalelser indgå i planklagenævnets sagsbehandling, hvor der vurderes at være nødvendigt.

Med lovforslaget er der lagt op til, at erhvervs- og vækstministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om sagsbehandling, herunder oplysning af sager, begrundelse m.v., jf. lovforslagets § 9.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke er behov for at ændre lovforslaget på dette punkt.

Vesthimmerlands Kommune anfører, at det ikke er beskrevet i lovforslaget, hvorledes Planklagenævnet vil sikre lokale hensyn og vurderinger i den kommunale planlægning og mindre statslig indblanding.

Kommentarer

Planklagenævnet etableres som en uafhængig klageinstans, hvis oprettelse skal ses i sammenhæng med en større modernisering af planloven med det overordnede formål at skabe bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder.

De lokale hensyn og vurderinger imødekommes blandt andet ved at styrke nævnets sammensætning, herunder udpegning af sagkyndige medlemmer med erfaring inden for konkret fysisk planlægning, vækst og erhvervsudvikling, kultur- og landskabsforhold samt natur- og miljøforhold. Bredden i sagkundskaben og nævnets øvrige medlemmer skal medvirke til at give en bedre og mere nuanceret klagesagsbehandling, hvor hensyn til lokale forhold, hvor sådanne indgår i behandlingen af sagerne, også tages i betragtning.

Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget ikke bør ændres på dette punkt.

Danske Handicaporganisationer mener, at de internationale forpligtelser i FN's Handicapkonventions artikel 9 om fysisk planlægning og tilgængelighed bør indgå i grundlaget for Planklagenævnets afgørelser.

Kommentarer

Planklagenævnet skal træffe afgørelser i overensstemmelse med gældende national og international ret, herunder FN's Handicapkonvention.

Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget ikke bør ændres på dette punkt.

DN påpeger, at der pålægges klager ansvar for funktionaliteten af statens IT-systemer, når en klage kun er rettidig, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen, og ønsker, at det ikke skal gælde, hvis klager kan dokumentere, at problemerne ikke er selvforskyldt.

Kommentarer

I eventuelle tilfælde, hvor det beror på myndighedens forhold, at en klage ikke er tilgængelig for nævnet inden for klagefristen, må myndigheden bære ansvaret herfor, forudsat at klager kan dokumentere, at afgørelsen på behørig vis er afsendt inden klagefristens udløb og under normale omstændigheder ville være tilgængelig for nævnet inden fristens udløb.

Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget ikke bør ændres på dette punkt.

3.3. Klagegebyr

Arkitektforeningen ønsker at fastholde de nuværende klagegebyrer og mener ikke, at forøgelsen kan begrundes med, at klagegebyret skal dække en større andel af de gennemsnitlige udgifter til klagebehandlingen, når disse udgør ca. 30.000 kr. per sag.

DN mener, at der er tale om voldsom forhøjelse af klagegebyrerne, samtidig med at klager over landbrugs- og fødevareområdet skal være gebyrfrie. DN henviser til, at stigningen er langt større end den generelle prisudvikling. DN agter at indbringe spørgsmålet for Aarhuskonventionens Compliance Committee, hvis det vedtages.

Dansk Idrætsforening ønsker, at frivillige, almennyttige organisationer falder ind under reglerne om privatpersoners gebyr.

Foreningen af Byplanlæggere anfører, at forøgelsen af gebyrerne får væsentlige økonomiske konsekvenser, der ikke indgår i beskrivelsen af de økonomiske konsekvenser for borgerne.

Friluftsrådet finder det kritisabelt, at gebyret for virksomheder og organisationer hæves fra 500 kr. til 1.800 kr., hvilket ikke kan begrundes med den almindelige prisudvikling. Friluftsrådet henviser til Aarhuskonventionens artikel 9 og mener ikke, at der er tale om et beskedent vederlag. Friluftsrådet ønsker en mindre prisstigning, eller at der skelnes mellem virksomheder og organisationer.

Kommentarer

Efter Århuskonventionen må det ikke være "uoverkommeligt dyrt" at klage over afgørelser efter miljølovgivningen, herunder planloven. Konventionen fastsætter dog ikke en konkret gebyrstørrelse, og det baserer sig således på en konkret vurdering, hvad der er "uoverkommeligt dyrt".

Den såkaldte Compliance komité under UNECE fastlægger den nærmere fortolkning af Århuskonventionen. Komitéen har tidligere konkluderet, at et gebyr på 3.000 kr. for virksomheder og organisationer var "uoverkommelig dyrt". Det nye gebyr er således fastsat på baggrund af en vurdering af praksis fra Komitéen. Klagegebyret skal ses i forhold til, at den gennemsnitlige statslige udgift for en klagesag udgør ca. 30.000 kr.

Det vurderes dog, at gebyrerne med fordel kan skrives ind i loven, så det sikres, at Folketinget derved inddrages i fastsættelsen af gebyrerne og i eventuelle senere ændringer af gebyrerne.

3.4. Nævnets sagsbehandling

DI anbefaler, at der i lovforslaget om planklagenævnet etableres en visitationsfunktion for sager til formandsafgørelse og nævnsafgørelse.

Dansk Akvakultur foreslår, at formanden skal orientere nævnet om de sager, der er truffet ved formandsafgørelser, og at nævnet skal kunne ændre på formandens beslutning.

Advokatrådet finder, at det er uhensigtsmæssigt og kan svække tilliden, hvis et stort antal klager afgøres alene af formanden.

Kommentarer

I Planklagenævnet tillægges formanden en formandskompetence der svarer fuldt ud til den gældende formandskompetence i Natur- og Miljøklagenævnet på planområdet. Det betyder, at formanden eller en stedfortræder for denne får kompetence til på nævnets vegne at træffe kendelser i sager, der ikke indeholder spørgsmål af større eller principiel betydning, eller hvis afgørelse alene beror på en juridisk vurdering.

Større og principielle afgørelser er afgørelser, hvor væsentlig hensyn til vækst og udvikling skal afvejes over for væsentlige hensyn til natur og miljø, herunder afgørelser af særligt vidtrækkende økonomisk betydning for samfundet eller for afgørelsens adressat. Det vil endvidere kunne tillægges betydning, om der i sagen er uenighed i mellem myndigheder, ofte markeret ved at klager er en myndighed. Kriteriet "større eller principiel" sigter endvidere til, at sagens væsentlige hensyn ikke er af rent lokal betydning.

Formanden kan desuden træffe afgørelse i sager, der alene angår retlige spørgsmål - dvs. sager, der alene kræver juridisk sagkundskab. Sager, der alene angår retlige spørgsmål, vil for eksempel være aktindsigtssager, hvor der alene kræves juridisk sagkundskab. Tilsvarende vil hjemmels-spørgsmål, f.eks. spørgsmålet om, hvorvidt der er anvendt den rette påbudsbestemmelse eller afvisning af sager pga. formelle spørgsmål (klageberettigelse, klagefrist, forkert klageinstans m.v.), være juridiske spørgsmål, der kan afgøres af formanden alene. Formanden kan i den forbindelse træffe principielle juridiske afgørelser.

Planklagenævnet kan uddelegere sin beslutningskompetence eller afgørelseskompetence til chefer i sekretariatet i Nævnenes Hus. Nævnsformanden eller dennes stedfortrædere vil på samme vis kunne uddelegere sin formandskompetence til for eksempel chefer i sekretariatet i Nævnenes Hus.

Det er nødvendigt at videreføre den gældende formandskompetence på området for at sikre et funktionsdygtigt nævn, hvor sagsbehandlingstiderne kan holdes på et rimeligt niveau.

Det vurderes dog, at ovenstående bør præciseres i lovforslaget.

DI og Dansk Skovforening efterspørger en præcisering af, hvilke dele af sagsbehandlingen, der skal være skriftlig, og hvilke dele af afgørelserne, der skal træffes på møde. Dansk Skovforening påpeger endvidere, at det ikke fremgår af § 3 om, at nævnets sagsbehandling er skriftlig, at klager og myndigheden, hvis afgørelse er indklaget, har adgang til at møde for nævnet.

DN påpeger, at det i lighed med lovforslag om miljø- og fødevareklagenævne bør indføres, at afgørelserne træffes på møde.

Kommentarer

Som det fremgår af lovforslaget, er Planklagenævnets sagsbehandling som udgangspunkt skriftlig, dvs. at en klage indbringes skriftligt for nævnet, og at sagen afsluttes med, at klager modtager en skriftlig kendelse fra nævnet.

Klageren og den myndighed, hvis afgørelse indklages, kan anmode om mundtlig forhandling af sagen, hvorefter formanden beslutter, om der foreligger særlige grunde, som gør, at anmodningen kan imødekommes. Det er således i begge tilfælde formanden, som beslutter, om en sag kan forhandles mundtligt.

Undervejs i sagsbehandlingen kan Planklagenævnet drøfte sager på møder eller i skriftlig proces på samme vis, som nævnet træffer kendelser på et møde eller ved skriftlig proces i nævnet. Der kan fastsættes nærmere retningslinjer herom i Planklagenævnets forretningsorden. Det er dog altid formanden for nævnet, der beslutter i den konkrete sag, om afgørelsen skal træffes på et møde eller på skriftligt grundlag (skriftlig nævnsprocedure).

Det vil normalt kun være nødvendigt for nævnet at træde sammen i de større eller principielt betydende sager, hvor en nævnsafgørelse kræver kollektivt kalibrerede afvejninger og egentlig votering, eller i sager hvor skriftlighed ikke er en egnet måde for nævnet at afgøre klagesagen på.

Det vurderes, at ovenstående bør præciseres i lovforslaget, herunder bemærkningerne.

Bygherreforeningen anfører, at Planklagenævnet synes at kunne bidrage til en smidigere behandling af klagesager, som berører bygning- og anlægsprojekter.

Advokatrådet, L & F, KL og Århus Kommune anfører, at den fornødne koordination af Planklagenævnets og Miljø- og Fødevareklagenævnets arbejde sikres i de tilfælde, hvor en klage nødvendiggør behandling i begge nævn.

Kommentarer

Et projekt kan forudsætte tilladelser, dispensationer og lignende efter flere love. Sådanne projekter vil kunne forudsætte op til flere afgørelser og dermed kunne påklages efter hver deres lov og eventuelt til hvert sit klagenævn.

Ministeriet er opmærksomt på dette, og vurderer, at den nye nævnsstruktur på området, herunder den samlede placering af nævnene i Nævnenes Hus, vil give et godt grundlag for håndtering og koordinering af sager, der indeholder forskellige spørgsmål, der skal behandles i hvert sit nævn.

I Nævnenes Hus skabes én fælles indgang for klagesager og et stærkt fagligt juridisk miljø omkring klagesagsbehandling, der på sigt kan bidrage til en bedre og mere effektiv sagsbehandling i de forskellige nævn. Dette bl.a. i form af klar og effektiv praksis for klagevejledning, visitation, sagsgange (samtidig eller successivt) mv. i forhold til sager der vedrører forskellige klagenævn.

Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget ikke bør ændres på dette punkt.

3.5. Sagsbehandlingstid

Arkitektforeningen anfører, at må forventes, at behandlingstiderne for klager reduceres væsentligt, når Planklagenævnet etableres.

KL anfører, at nævnenes sagsbehandlingstider bør overvåges, så risikoen for forlængede sagsbehandlingstider minimeres, og så der i modsat fald kan iværksættes initiativer til imødegåelse heraf.

Vesthimmerlands Kommune mener, at en kortere sagsbehandlingstid er en væsentlig parameter for at sikre vækst og udvikling, og foreslår, at der i lovforslaget fastsættes bestemmelser om maksimal sagsbehandlingstid, og at der 3 år efter lovens ikrafttræden skal forelægges en redegørelse til Folketinget om planklagenævnets virke, herunder sagsbehandlingstider.

Kommentarer

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Natur- og Miljøklagenævnet har i de seneste år svinget imellem ca. 190 og 350 dage.

Af hensyn til særligt borgere, virksomheder og kommuner er det vigtigt at have et løbende fokus på, hvordan der kan sikres rimelige sagsbehandlingstider i klagesagerne. Derfor er der i den brede aftale om modernisering af planloven formuleret et mål om at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på sigt kan nedbringes og varigt være under 6 måneder. Det fremgår nu direkte af lovforslaget.

3.6. Lovforslagets konsekvenser

Foreningen af Byplanlæggere og DN anfører, at formålet med Planklagenævnet er at ændre balancen i nævnets afgørelser mellem hensynet til vækst og udvikling over for natur og miljø, hvilket vil have betydning for miljøet. Foreningen af Byplanlæggere anfører desuden, at forøgelsen af gebyret vil have betydning for, hvor mange sager der påklages, hvilket ligeledes kan få betydning for miljøet.

Arkitektforeningen noterer, at det anføres, at lovforslaget ikke har miljømæssige konsekvenser og forstår det således, at forslaget ikke indebærer en forringet varetagelse af hensynet til natur og miljø.

Kommentarer

Lovforslaget indeholder ikke bestemmelser, der ændrer på miljø- og naturbeskyttelse, landskabelige hensyn eller lignende.

Det vurderes på den baggrund, at lovforslaget ikke bør ændres på dette punkt.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Advokatfirmaet Henning Moritzen, Advokatrådet/Advokatsamfundet, Affald Danmark, Akademikernes Centralorganisation, Akademirådet, Akademiet for de tekniske videnskaber, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Akademisk Arkitektforening, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Antenne-, Sattelit- og Kabeltv-branchens Fællesorganisation (ASK), Asfaltindustrien, ATV – Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Batteriforeningen, Bekæmpelsesmiddelrådets medlemmer, Benzinforhandlernes Fælles repræsentation, Biokemisk Forening ved Vivian Dyrup Juhl, BL – Danmarks almene Boliger, Boxer TV ApS, Branchen Forbruger-Elektronik (BFE), Branchearbejds miljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, By & Havn, BYFO – Foreningen for ejere af private fredede ejendomme i Danmark, Bygherreforeningen, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygningskultur Danmark, Bæredygtigt Landbrug, Canal Digital Danmark A/S, Campingrådet, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Coop Danmark, DAKOFA (Dansk Kompetencecenter for Affald), Danmarks Apotekerforening, Danmarks Cykel Union, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie AutoCampere, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks

Sportsfiskerforbund, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Autogenbrug, Dansk Automobil Sports Union (DASU), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Blindesamfund, Dansk Botanisk forening, Dansk Byggeri, Dansk Bygningsinspektørforening, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Cyklistforbund, Dansk Detail, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Fjernvarme, Dansk Fåreavl, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Journalistforbund, Dansk Kano- og Kajak Forbund, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Jægerforbund, Dansk Landboudom, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landskabsarkitektforening, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Mode og Textil, Dansk Navigatørforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk producentansvarssystem (DPA-System), Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk skovforening, Dansk Solvarme Forening, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Supermarked I/S, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Dagblades Forening, Danske Designere, Danske Døves Landsforbund, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Mediers, Danske Overfladebehandlere, Danske Revisorer, Danske Råstoffer, Danske Specialmedier, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Udlejere, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, De Danske Skytteforeninger, De Samvirkende Købmænd, DELTA, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Landinspektørforening, Den Danske Nationalkomité for Geologi, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Fjerkræråd, Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning – KOORA, Det Ny Public Serviceråd, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DHI, Dk4, DONG Energy, DR, att.: DR Jura, Politik og Strategi, Dyrenes Beskyttelse, EHS Foreningen af el-overfølsomme, Ejendomsforeningen Danmark, Elretur, Energinet.dk, Energi- og Olieforum.dk, EnviNa, Erhvervslejernes Landsorganisation og Storkøbenhavns Erhvervslejer Forening, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Feriehusudlejernes Brancheforening, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finansrådet, Forbrugerrådet, Forbundet arkitekter og designere, FORCE Technology, Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Foreningen af Bæredygtige Byer og Bygninger, Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Interaktive medier (FDIM), Foreningen af Danske Kraftvarmeværker, Foreningen af Danske Privathavne, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Fredningsnævnsformænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen for Dansk Internet Handel, Foreningen Vandværker i Danmark, Foreningen Digitale Publicister, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen Ugeaviserne, Forsikring og Pension, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Lands-

forening, FTVS – fællesrådet for tv-sendesamvirker i Danmark, GI – Genvindingsindustrien, Godkendt Teknologisk Service – GTS, Gold FM/Klassisk FM ApS, Green Network, Greenpeace Danmark, Grønne Familier, Hedeselskabet, HK Handel, HK Danmark, HK-Kommunal, HK-Kommunal Miljøudvalg, HOFOR, HORESTA, Høreforeningen, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Center Planlægning, ICP A/S, International Transport Danmark (ITD), I/S DIGI-TV, ITEK, Kalk- og Teglværksforeningen, Kanal Hovedstaden, Kanal 23, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunekemi A/S, Kyst, Land & Fjord, Københavns Kommune – Center for byudvikling, Landbrug & Fødevarer, LandBoUngdom, Landdistrikternes Fællesråd, Landsbyrådet, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Byggnings- og Landskabskultur, Landsforeningen for Gylleramte, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsforeningen Ældre Sagen, LO, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lægemedelindustriforeningen (LIF), Lægeforeningen, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Nordicom, Mejeriforeningen, METV – Mesopotamia TV, Miljøbevægelsen NOAH, Miljøpartiet de Grønne, Mobilselskabet 3 v/Anne Louise Vogensen, MTG A/S, Mærsk Olie & Gas A/S, Nationalpark Thy, sekretariatet, Nationalpark Mols Bjerger, sekretariatet, Nationalpark Vadehavet, sekretariatet, Natur og Ungdom, Novo Nordisk A/S, Parcelhusejernes Landsforening, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Radio 100FM, Radio 2, RealDania, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, ReturBat, Rådet for Danske Campister, Rådet for Større Badesikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, SBS-Net, SBS Radio A/S, att. Jim Receveur, SBS TV A/S, Skovdyrkerforeningerne, Skov & Landskab (Københavns Universitet), Småskovforeningen Danmark, Spildevandsteknisk Forening, Statens Byggeforskningsinstitut (Aalborg Universitet), Stofa A/S, TDC, Teknologi-Rådet, Teknologisk Institut, Telekommunikationsindustrien, Telenor, Trolle Advokatfirma, TV Midt Vest, TV Syd, TV 2 Bornholm, TV 2/Danmark A/S, TV 2/Fyn, TV 2/Lorry, TV 2/Nord, TV 2/Øst, TV 2/Østjylland, TV 3 A/S, Verdensnaturfonden (WWF), Verdens Skove, Viasat, Videnscenter for Landbrug, Visit Denmark, WAOO, YOU-SEE, Ældresagen, Økologisk Landsforening, Ålborg Portland, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Arkitektskolen i Århus, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Tekniske Universitet, Ellen Margrethe Basse, Aarhus Universitet, Helle Tegner Anker, Københavns Universitet, Kunstakademiets Arkitektskole, Københavns Universitet, Peter Pagh, Københavns Universitet, RUC – Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet og landets kommuner.

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Brøndby Kommune, Hjørring Kommune, Københavns Kommune, Thisted Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Aarhus Kommune, Aalborg Universitet, Advokatsamfundet/Advokatrådet, Arkitektforeningen, Bygherreforeningen, DIF – Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Bilbrancheråd, Dansk Erhverv, Dansk

Land- og Strandjagt, Dansk Skovforening, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske vandværker, DANVA, De Samvirkende Købmænd, DI, FAB – Foreningen af Byplanlæggere, Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger, Friluftsrådet, KL – Kommunernes Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Ligebehandlingsnævnet, Nationalparkfonden Mols Bjerger, Nationalparkfonden Skjoldundernes Land, Nationalparkfonden Thy og Nationalparkfonden Vadehavet, Praktiserende Landinspektørers Forening, Retspolitisk Forening, Forbrugerrådet Tænk og Ældre Sagen.